ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

លេខ :....០៥...សរណន

សារាចរណែនាំ

ស្តីពី

ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៦

I. សេចក្តីផ្តើម

១- មាត្រា៣៩ នៃច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ បានចែងអំពីប្រតិទិនសម្រាប់រៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងប្រចាំឆ្នាំ ជា៣ដំណាក់កាលគឺ (១) **ដំណាក់កាលទី១**: ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ពីខែមីនា ដល់ខែឧសភា (២) **ដំណាក់កាលទី២**: ការរៀបចំកញ្ចប់ថវិកា ពីខែមិថុនាដល់ខែកញ្ញា និង(៣) **ដំណាក់កាលទី៣**: ការអនុម័តថវិកា ពីខែតុលាដល់ខែធ្នូ។ សម្រាប់ដំណាក់កាលទី១នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលតាមរយៈក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានដាក់ចេញរួចហើយនូវក្របខណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និង គោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ សម្រាប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៦ និងសម្រាប់ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៦។ ទន្ទឹមនេះដែរ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៦ ដែលក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលដែលស្ថិតក្រោមក្រសួង ស្ថាប័ននីមួយៗបានរៀបចំ គឺជាមូលដ្ឋានដ៏សំខាន់សម្រាប់ពន្យល់ និងធ្វើអំណះអំណាងអំពីលទ្ធភាព និងកិច្ចខិតខំក្នុងការប្រមូលចំណូល និងតម្រូវការចំណាយសម្រាប់រយៈពេល៣ឆ្នាំរំកិល(២០១៦-២០១៨) សម្រាប់សម្រេចគោលបំណងគោលនយោបាយរបស់ខ្លួន ដែលជាការរួមចំណែកអនុវត្ត "**យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៣**" និង "**ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ២០១៤-២០១៨**"។ នៅក្នុងដំណាក់កាលទី២នេះ រាជរដ្ឋាភិបាល ត្រូវចេញសារាចរណែនាំស្តីពីការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៦ សម្រាប់ជាមូលដ្ឋាន និងជាក្របខណ្ឌនៃការរៀបចំកញ្ចប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៦ របស់គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន ដោយគ្របដណ្តប់ទាំងថវិកាមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តទាំងអស់ និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលដែលជារដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ។ ក្នុងស្មារតីនេះ សារាចរនេះដាក់ចេញនូវក្របខណ្ឌនិងវិធានការប្រមូលចំណូល ការកំណត់អាទិភាពចំណាយតាមវិស័យ និងកំណត់គោលការណ៍សំខាន់ៗសម្រាប់បង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការរៀបចំថវិកា ដោយផ្អែកលើលទ្ធភាពជាក់ស្តែងនៃថវិកាជាតិ អាទិភាពគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តថវិការបស់ក្រសួង ស្ថាប័នផងដែរ។ ដោយឡែក ចំពោះការរៀបចំកញ្ចប់ថវិកាសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ត្រូវមានសារាចរណែនាំដោយ

ផ្សែកមួយទៀតចេញដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ស្របតាមច្បាប់ស្ដីពីរបបហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/ ០៦១១/០១១ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននិងគោលការណ៍ដែលមានចែងនៅក្នុងសារាចរណែនាំនេះ ជាពិសេសគោលការណ៍នៃការកំណត់កញ្ចប់ និងគោលការណ៍នៃការវិភាជថវិកាទៅតាមរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីចូលរួមបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងភាពស័ក្តសិទ្ធនៃការប្រមូលចំណូល និងប្រសិទ្ធភាពនៃការវិភាជនិងភាពស័ក្តសិទ្ធនៃការអនុវត្តចំណាយទាំងកម្រិតបច្ចេកទេស និងប្រតិបត្តិការក្នុងគោលដៅរួមចំណែកកាត់បន្ថយឱនភាពថវិកា និង រក្សាអតិរេកសាច់ប្រាក់។

២-ការរៀបចំសេចក្ដីព្រាងច្បាប់ស្ដីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៦ ស្ថិតក្នុងបរិការណ៍ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាកំពុងមានសុខសន្តិភាព ឯកភាពជាតិ និងស្ថិរភាពនយោបាយ ប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍នៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ នីតិរដ្ឋ និងការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស,ព្រមទាំងមានការរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័សលើគ្រប់ផ្នែក និងគ្រប់វិស័យ ហើយកំពុងក្លាយខ្លួនជាប្រទេសចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប។ ប្រការនេះបានបង្កលក្ខខណ្ឌអំណោយផល និងស្ថានភាពអនុគ្រោះ សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការកសាងអនាគតកម្ពុជាមួយដ៏រុងរឿង និងត្រចះត្រចង់។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការពង្រីកវប្បធម៌នៃការសន្ទនាគ្នា ដោយឈរលើមូលដ្ឋានគោរពឧត្តមប្រយោជន៍ជាតិ និងប្រជាជននាពេលថ្មីៗនេះ ក៏នឹងកាន់តែផ្ដល់នូវឱកាស និងភាពងាយស្រួលដល់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការបន្តអនុវត្តការកែទម្រង់ឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅតាមឆន្ទៈនិងបំណងប្រាថ្នារបស់ប្រជាជនកម្ពុជាផង និង ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងដំណើរការនៃការផ្លាស់ប្ដូរជារចនាសម្ព័ន្ធរបស់សង្គម-សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាផង ព្រមទាំងការប្រែប្រួលនិមាបនកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងភូមិសាស្ត្រនយោបាយ ទាំងក្នុងកម្រិតតំបន់ និងពិភពលោក។

៣- ទោះបីកម្ពុជាត្រូវជួបប្រទះនូវបញ្ហាប្រឈមគ្រប់បែបយ៉ាង ទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេសក៏ដោយ ក៏រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៥ នៃរដ្ឋសភា, ចាប់តាំងតែពីដើមនីតិកាលរហូតមក, នៅតែអាចតស៊ូពុះពារ និងជំនះបាននូវរាល់ឧបសគ្គ និង ការលំបាកផងទាំងពួង ហើយធានាបាននូវប្រក្រតីភាពនៃដំណើរការសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា។ ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាធានាបានល្អប្រសើរនូវស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច, គ្រប់គ្រងអតិផរណាឱ្យស្ថិតក្នុងកម្រិតទាបសមរម្យ, ធានាស្ថិរភាពនៃអត្រាប្ដូរប្រាក់ ព្រមទាំងពង្រឹងឡើងថែមទៀតនូវសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងនៃសេដ្ឋកិច្ចជាតិ តាមរយៈការជំរុញការអនុវត្តវិធានការនានា សំដៅពន្លឿនពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច រួមមានជាអាទិ៍ ការបង្កើនផលិតភាពនៃវិស័យកសិកម្ម, ការកសាងមូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចជនបទ និងការធ្វើឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរនូវបរិយាកាសអំណោយផលសម្រាប់ទាក់ទាញការវិនិយោគឯកជន ដែលប្រការទាំងអស់នេះបានបង្កើតការងារជូនប្រជាជនកម្ពុជា, ពិសេសយុវជន, ជាច្រើនសែននាក់ក្នុងមួយឆ្នាំៗ។ ជាក់ស្ដែង នៅក្នុងរបាយការណ៍របស់ធនាគារពិភពលោកឆ្នាំ២០១៤ ប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានចាត់បញ្ចូលក្នុងក្រុមប្រទេសឯកទត្តករកំណើនទាំងប្រាំបីនៅក្នុងពិភពលោក (Olympians of Growth) ដែលមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ និងរឹងមាំ។

៤- ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុសកលនៅឆ្នាំ២០១៥ និង២០១៦ ខាងមុខ ត្រូវបានវាយតម្លៃថាមានស្ថានភាពល្អ ទោះបីជាមានបញ្ហាវិវាទភូមិសាស្ត្រនយោបាយ និងភូមិសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងតំបន់មួយចំនួនក្ដី។ តាមការព្យាករ សេដ្ឋកិច្ចអាមេរិកនឹងនៅបន្តមានកំណើនល្អ ក្នុងខណៈដែលសេដ្ឋកិច្ច

តំបន់ចាយប្រាក់អឺរ៉ូត្រូវបានរំពឹងថាចាប់ផ្តើមមានកំណើនជាវិជ្ជមានឡើងវិញ ទោះបីកំណើននេះមានកម្រិតទាបក៏ដោយ។ ចំណែកឯសេដ្ឋកិច្ចធំៗក្នុងតំបន់អាស៊ី ដូចជាជប៉ុនជាដើម នឹងបន្តមានកំណើនវិជ្ជមាន ហើយប្រទេសចិននឹងនៅតែអាចបន្តរក្សាកំណើនខ្ពស់បានដដែល ទោះបីជាយឺតជាងពេលមុនបន្តិចក៏ដោយ។ ចំណែកសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសឥណ្ឌា និងអាស៊ាន៥ វិញ នឹងអាចរក្សាបានកំណើនក្នុងកម្រិតមធ្យមក្នុងរង្វង់ពី ៥% ទៅ ៦%។ ជានិន្នាការសកល តម្លៃប្រេងនឹងស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពទាប, ថ្លៃកសិផលបន្តធ្លាក់ចុះ ហើយប្រាក់ដុល្លារអាមេរិករំពឹងថានឹងកើនឡើងតម្លៃ។ ការវាយតម្លៃខ្លះបានបង្ហាញថាសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកកំពុងស្ថិតក្នុងនិន្នាការនៃ "**ប្រក្រតីថ្មី**" បន្ទាប់ពីវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុពិភពលោក ឆ្នាំ២០០៨។ ជារួម ស្ថានភាពបែបនេះ នឹងផ្តល់លក្ខណៈអំណោយផលមួយចំនួនដល់សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ប៉ុន្តែក៏បង្កើតឡើងនូវបញ្ហាប្រឈមថ្មីៗថែមទៀត។

៥- នៅក្នុងបរិបទតំបន់ ឆ្នាំ២០១៦ ជាឆ្នាំដែលតំបន់អាស៊ានកំពុងអនុវត្តក្របខណ្ឌសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចមួយ។ ពិតណាស់ថា នៅក្នុងដំណើរការសមាហរណកម្មនេះ កម្ពុជានឹងទទួលបាននូវផលប្រយោជន៍ច្រើន ពីលំហូរកាន់តែសេរីនូវទំនិញ មូលធន និងពលករជំនាញ ដែលជាឱកាសឱ្យកម្ពុជាប្រើប្រាស់បានកាន់តែច្រើននូវសក្តានុពលសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យឧស្សាហកម្ម ដែលផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងអ្វីដែលគេហៅថា"**ខ្សែចង្វាក់ផលិតកម្មពិភពលោក**"នៅតំបន់អាស៊ី។ ប៉ុន្តែកម្ពុជាអាចនឹងទទួលរងនូវផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានមួយចំនួននៅក្នុងរយៈពេលខ្លីផងដែរ ពិសេសការថយចុះនៃចំណូលពន្ធពីពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិដែលអាចប៉ះពាល់ដល់ជាហេតុដល់ចីរភាពថវិកា។ ក្នុងន័យនេះ កម្ពុជាចាំបាច់ត្រូវបន្តរៀបចំខ្លួនឱ្យបានល្អពិសេសការបន្តនូវការកែទម្រង់សំខាន់ៗ ស្របតាមការតម្រូវដើម្បីទាញយកអត្ថប្រយោជន៍ជាអតិបរមាពីសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ានឆ្នាំ២០១៥ និងតទៅអនាគត ព្រមទាំងត្រូវបន្តធ្វើការកែទម្រង់លើគ្រប់វិស័យឱ្យបានខ្លាំងក្លា និងស៊ីជម្រៅបន្ថែមទៀតដើម្បីពង្រឹងភាពប្រកួតប្រជែងក្នុងការទាក់ទាញការវិនិយោគ និងបង្កើនតម្លៃបន្ថែមឱ្យបានខ្ពស់ ដើម្បីទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ឱ្យមានចីរភាព។

៦- ដោយផ្អែកលើចំណុចខ្លាំង, កត្តាអំណោយផល, បញ្ហាប្រឈម និងហានិភ័យ ដូចខាងលើក្របខណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ សម្រាប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៦ ត្រូវបានកំណត់លើមូលដ្ឋានសុទិដ្ឋិនិយម ជាមួយនឹងការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ ដែលរួមមានខ្លឹមសារសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖

II. ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ឆ្នាំ២០១៦

ក. ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ២០១៦

៧- ស្ថានភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា នៅតែមានលក្ខណៈរឹងមាំនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៤ និងក្នុងរយៈពេលមធ្យម ដោយសារកំណើនខ្ពស់នៃវិស័យសំណង់ ភាពល្អប្រសើរនៃវិស័យទេសចរណ៍ និងការនាំចេញសំលៀកបំពាក់មានភាពកាន់តែប្រសើរ ជាមួយនឹងការធ្លាក់ចុះនៃថ្លៃប្រេងទីផ្សារអន្តរជាតិ។ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៤ កន្លងទៅ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាសម្រេចបានកំណើនក្នុងអត្រា ៧% តាមការរំពឹងទុក ជាមួយនឹង

អតិផរណាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ ក្នុងអត្រាប្រមាណ ៣,៩% និងអត្រាប្តូរប្រាក់មធ្យមប្រមាណ ៤ ០៣៩រៀល ក្នុងមួយដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក។ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ២០១៤ សម្រេចបានល្អ ដោយសារ (១)-វិស័យឧស្សាហកម្មមានកំណើន ១០,៤% ដែលក្នុងនោះ វិស័យសំណង់បាននាំមុខជាលើកទីមួយដោយមានកំណើនរហូតដល់២១,៤% និងវិស័យកាត់ដេរសម្រេចបានកំណើន ៦,៩% (២)-វិស័យសេវាមានកំណើន ៩,១% ដែលក្នុងនោះ វិស័យទេសចរណ៍មានកំណើន ៧,៣% និងវិស័យអចលនទ្រព្យមានកំណើន ១៣,៨% និង (៣)-វិស័យកសិកម្មបានធ្លាក់ចុះ ១,៤% ដែលក្នុងនោះ វិស័យផលផលធ្លាក់ចុះ ៨,៨% និងដំណាំមានកំណើន ១,៥%។ ការបន្តមានកំណើនខ្ពស់បែបនេះ បានធ្វើឱ្យចំណូលជាតិសរុបសម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់ៗ កើនឡើងដល់១ ១២៣ដុល្លារអាមេរិក ជាកម្រិតចំណូលដែលកម្ពុជាកំពុងក្លាយជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប។

៨- នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៥ និង ឆ្នាំ២០១៦ តាមការព្យាករ កម្ពុជានឹងសម្រេចបានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុងរង្វង់ ៧%, ហើយផ.ស.ស.តាមថ្លៃចរន្តឆ្នាំ២០១៥ ត្រូវបានប៉ាន់ស្មានស្មើនឹងចំនួន៧៤ ៤៦០ ៩៣៨ លានរៀល និង ផ.ស.ស.តាមថ្លៃចរន្តឆ្នាំ២០១៦ ត្រូវបានគ្រោងចំនួន៨១ ៩៣៤ ៣៣៣ លានរៀល ។ កំណើននេះ បានមកពី៖

- វិស័យកសិកម្ម អាចសម្រេចបានកំណើនប្រមាណ ៤,៥% នៅឆ្នាំ២០១៥ និងប្រមាណ ៤,៣% នៅឆ្នាំ២០១៦ ក្នុងនោះដោយសារការកើនឡើងនូវដំណាំស្រូវ និងដំណាំឧស្សាហកម្ម ពិសេសកៅស៊ូដែលនឹងបន្តកើនឡើងក្នុងកម្រិតខ្ពស់ ព្រោះផ្ទៃដីត្រូវដល់ពេលប្រមូលផលមានចំនួនកាន់តែច្រើន។ ប៉ុន្តែ វិស័យកសិកម្ម នឹងត្រូវប្រឈមជាមួយនឹងបញ្ហាផលិតភាពទាប ពិសេសដំណាំស្រូវ។ ក្នុងន័យនេះ ដើម្បីសម្រេចបាននូវកំណើនខាងលើ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាផលិតភាពទាបនេះ តាមរយៈការបន្តវិនិយោគបន្ថែមលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងបច្ចេកវិទ្យា, ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និង ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ, ព្រមទាំងជំរុញការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន។ ទន្ទឹមនឹងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាល នឹងផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ផងដែរលើការជំរុញមច្ឆវប្បកម្ម និងការចិញ្ចឹមសត្វបន្ថែមដោយផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងការគិតគូរទៅដល់តុល្យភាពបរិស្ថាន។

- វិស័យឧស្សាហកម្មអាចនឹងសម្រេចបានកំណើនប្រមាណ ៩,៦% នៅឆ្នាំ២០១៥ និងរក្សា ៩,៦% នៅឆ្នាំ២០១៦ ដោយសារការបន្តកើនឡើងនៃវិស័យកាត់ដេរ ការបន្តការរីកចម្រើននៃវិស័យថាមពល និងសំណង់ ព្រមទាំងការរីកចម្រើននៃវិស័យឧស្សាហកម្មធុនស្រាល ពិសេសសក្តានុពលក្នុងការនាំចេញផលិតផលឧស្សាហកម្មមួយចំនួន ដូចជាគ្រឿងបង្គុំអេឡិចត្រូនិចជាដើម។ វិស័យសំណង់នឹងមានកំណើនថមថយបន្តិចមកវិញ ដោយសារវដ្តនៃកំណើនវិស័យនេះជាធម្មតាតែងមានរយៈពេលមួយខ្លី ហើយវិស័យកាត់ដេរនឹងនៅតែបន្តដើរតួនាទីជាជន្ទល់ទ្រទ្រង់កំណើនដដែល។ ក៏ប៉ុន្តែចំណែកទីផ្សារនៃផលិតផលសំលៀកបំពាក់ និងស្បែកជើងរបស់កម្ពុជាក្នុងពិភពលោក មាននិន្នាការធ្លាក់ចុះក្នុងខណៈដែលកំណើននៃការធ្វើពាណិជ្ជកម្មផលិតផលនេះនៅលើទីផ្សារពិភពលោកមានការកើនឡើង បើទោះបីរាជរដ្ឋាភិបាលបានខិតខំជួយទ្រទ្រង់វិស័យនេះច្រើនមកហើយក្តី។ មូលហេតុនៃការធ្លាក់ចុះនេះ បណ្តាលមកពីការកើនឡើងនូវសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងរបស់ប្រទេសជិតខាងយើងក្នុងតំបន់ ក្នុងខណៈដែលវិស័យកាត់ដេររបស់កម្ពុជា នៅមានផលិតភាពទាប, បញ្ហាទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈ និងនិន្នាការនៃការ

កើនឡើងនូវប្រាក់ឈ្នួល ព្រមទាំងបញ្ហាផ្នែកសម្របសម្រួលស្ថាប័ន និងនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធ។ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ដល់ការបង្កើនផលិតភាពការងារ, ការបន្តធ្វើសុខដុមនីយកម្មក្នុងទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈ ពិសេសការបង្កើនតម្លៃបន្ថែមរបស់វិស័យកាត់ដេរ និងការកែលម្អនីតិវិធីរដ្ឋបាល ព្រមទាំងការសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម។ ទន្ទឹមនឹងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងជំរុញការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា២០១៥-២០២៥ ដើម្បីជំរុញកែប្រែ និងធ្វើទំនើបកម្មរចនាសម្ព័ន្ធឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ពីឧស្សាហកម្មអតិពលកម្ម ឈានទៅឧស្សាហកម្មផ្អែកលើជំនាញ។ ក្នុងគោលដៅនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបង្កើនការវិនិយោគសាធារណៈលើវិស័យអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈ បច្ចេកទេស ឱ្យសមស្របតាមតម្រូវការទីផ្សារ, ការផ្គត់ផ្គង់ថាមពលអគ្គិសនី, និងការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូនគ្រប់ប្រភេទឱ្យក្លាយជាប្រព័ន្ធឡូជីស្ទីកមួយដ៏រស់រវើក និងមានភាពប្រកួតប្រជែង នៅក្នុងគោលដៅលើកកម្ពស់វិនិយោគ, ពាណិជ្ជកម្ម, ទេសចរណ៍ និង អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ព្រមទាំងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងថែមទៀតនូវកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម។

- កំណើនក្នុងវិស័យសេវាអាចនឹងសម្រេចបាន ៦,៦% នៅឆ្នាំ ២០១៥ និង ៦,៥% នៅឆ្នាំ ២០១៦ ដោយសារការកើនឡើងនៃវិស័យដឹកជញ្ជូននិងទូរគមនាគមន៍, វិស័យទេសចរណ៍, វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និងអចលនទ្រព្យ ជាពិសេសសេវាគាំទ្រផ្នែកឧស្សាហកម្ម។ វិស័យទេសចរណ៍នឹងនៅតែបន្តដើរតួនាទីជាជន្ទល់ទ្រទ្រង់កំណើនដដែល ប៉ុន្តែចាំបាច់ត្រូវបន្តធ្វើពិពិធកម្មឱ្យអស់សក្តានុពល ដើម្បីបង្កើនតម្លៃបន្ថែមនៃវិស័យនេះ ក្នុងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។ ជាមួយគ្នានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តយកចិត្តទុកដាក់លើហានិភ័យមួយចំនួន ដែលអាចកើតឡើងពីផ្នែកអចលនទ្រព្យ និងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ, ទន្ទឹមនឹងការជំរុញការកែលម្អវិស័យហិរញ្ញវត្ថុឱ្យកាន់តែខ្លាំងក្លា ទាំងវិស័យធនាគារ ទាំងវិស័យមិនមែនធនាគារ។

- អតិផរណាស្ថិតនៅក្នុងកម្រិតគ្រប់គ្រងបាន ទោះបីមានការប្រែប្រួលថ្លៃសម្ភារប្រើប្រាស់ និងម្ហូបអាហារ មួយចំនួនក៏ដោយ។ អត្រាអតិផរណាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ២០១៥ និងឆ្នាំ ២០១៦ រំពឹងថានឹងមានកម្រិតក្នុងរង្វង់ ៣,៥% ដោយសារតម្លៃប្រេងនៅលើទីផ្សារអន្តរជាតិនៅតែមានកម្រិតទាប និង ថ្លៃកសិផលមានការធ្លាក់ចុះ។ អត្រាប្តូរប្រាក់ រំពឹងថាមានតម្លៃជាមធ្យម៤ ០៥០ រៀលក្នុង ១ដុល្លារអាមេរិក នៅឆ្នាំ២០១៥ និងឆ្នាំ២០១៦។ ប្រាក់រៀលរំពឹងថាបន្តមានស្ថិរភាព និងមានបរិមាណកើនឡើង ដោយសារកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់របស់កម្ពុជា និងការជឿទុកចិត្តពីសាធារណជន ពិសេសការបន្តអនុវត្តគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុសមស្រប ព្រមទាំងការអនុវត្តគោលនយោបាយជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

- នៅឆ្នាំ ២០១៤ ឱនភាពគណនីចរន្តបានថយចុះមកត្រឹម ១១,២% នៃផ.ស.ស (ធ្លាក់ពី ១២,៥% នៃផ.ស.ស ក្នុងឆ្នាំ២០១៣) ដោយសារការកើនឡើងការនាំចេញលឿនជាងការនាំចូល។ តាមការព្យាករ ឱនភាព គណនីចរន្តរំពឹងថានឹងបន្តធ្លាក់ចុះដល់ ១០,៣% នៃផ.ស.ស នៅឆ្នាំ ២០១៥ និង ៩,៧% នៃផ.ស.ស នៅឆ្នាំ២០១៦។ និន្នាការនៃការធ្លាក់ចុះនេះ ដោយសារសមត្ថភាពនាំចេញរបស់កម្ពុជាមានការកើនឡើងជាលំដាប់ ទន្ទឹមនឹងផលិតផល និងវត្ថុធាតុដើមមួយចំនួន ចាប់ផ្តើមមានមូលដ្ឋានផលិតនៅក្នុងស្រុកជំនួសការនាំចូលជាបណ្តើរៗ។ នៅឆ្នាំ ២០១៥ ទុនបម្រុងនឹងមានទំហំ

៥ ១៤៤ លានដុល្លារអាមេរិក និងអាចកើនឡើងលើសពី ៥ ៧៣៩ លានដុល្លារអាមេរិក នៅឆ្នាំ ២០១៦ ដែលធានាបានប្រមាណជាង ៤,៥ ខែ នៃការនាំចូលទំនិញ និងសេវាប្រើប្រាស់ក្នុងស្រុក។

៩- ជារួមក្របខណ្ឌម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនេះត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីរក្សាឱ្យបានស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការរក្សាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ប្រកបដោយចីរភាព ស្ថិរភាពតម្លៃ ការបង្កើតការងារ និងចីរភាពថវិកា និងបំណុល ព្រមទាំងស្ថិរភាពជញ្ជីងទូទាត់។ ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងខាងលើ រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់គោលដៅកំណើន ផ.ស.ស ឱ្យសម្រេចបានក្នុងរង្វង់ ៧% សម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៥ និងឆ្នាំ ២០១៦។ ជាមួយគ្នានេះដែរ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងខិតខំគ្រប់គ្រងអតិផរណាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំឱ្យស្ថិតនៅក្រោម ៥% ក្នុងមួយឆ្នាំ ពោលគឺនៅក្នុងរង្វង់ ៣,៥% នៅឆ្នាំ ២០១៥ និង នៅឆ្នាំ ២០១៦ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាល នឹងធានាឱ្យបានស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់រៀលឱ្យស្ថិតនៅក្នុងរង្វង់ ៤ ០៥០ រៀលក្នុង ១ដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក ដោយខិតខំជំរុញបដិដុល្លារូបីយកម្មសេដ្ឋកិច្ចនៅចំពោះមុខ និងរយៈពេលវែង។

ខ- ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងថវិកាឆ្នាំ ២០១៦

១០- ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងថវិកាឆ្នាំ២០១៦ ត្រូវបានរៀបចំដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃក្របខណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ២០១៦ និង"**យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី៣**" និង "**ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៤-២០១៨**" ដោយមានគោលបំណងសំខាន់ៗ ដូចតទៅ៖

- បន្តធានាសម្រេចឱ្យបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ ប្រកបដោយបរិយាប័ន្ននិងចីរភាព ព្រមទាំងធានាបាននូវស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងបរិការណ៍នៃអត្រាអតិផរណាទាប និងអត្រាប្តូរប្រាក់មានស្ថិរភាព
- ធានាការការពារអធិបតេយ្យ និងបូរណភាពទឹកដី ដើម្បីបន្តរក្សាសុខសន្តិភាព សន្តិសុខ ស្ថិរភាព នយោបាយ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈសង្គម
- បន្តធានាអនុវត្តគោលនយោបាយដើម្បីជំរុញកំណើន ការងារ សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាពដើម្បីបន្តកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន និងបែងចែកផ្លែផ្កានៃកំណើន ប្រកបដោយសមធម៌ដល់គ្រប់ស្រទាប់វណ្ណៈនៃប្រជាជន
- ជំរុញអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូលរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៨
- បន្តផ្តល់អាទិភាពដល់ការតម្លើងប្រាក់បៀវត្សរបស់មន្ត្រីរាជការ និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ឆ្ពោះទៅសម្រេចគោលដៅឱ្យបានជាង ១ លានរៀល នៅឆ្នាំ២០១៨ ដោយផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធបៀវត្ស និងការកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ ពិសេសការអនុវត្តកម្មវិធីជាតិកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសារណៈ ២០១៥-២០១៨ ការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ
- បន្តធានាអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ចាំបាច់នានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ឱ្យមានលក្ខណៈស៊ីជម្រៅ និងទទួលបានលទ្ធផលជាផ្លែផ្កាជាក់ស្តែងជាបណ្តើរៗរួមមាន៖ ការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធកងកម្លាំង

ប្រដាប់អាវុធ, ការកែទម្រង់វិមជ្ឈការនិងវិសហមជ្ឈការ, ការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌និងតុលាការ, ការកែទម្រង់ដីធ្លី និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ

- បន្តជំរុញការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស តាមរយៈការលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ វិជ្ជាជីវៈនិងបច្ចេកទេស ព្រមទាំងការលើកកម្ពស់សេវាសុខាភិបាល
- បន្តជំរុញការលើកទឹកចិត្តក្នុងការងារស្រាវជ្រាវ និងការអភិវឌ្ឍផ្នែកបច្ចេកទេស និងវិទ្យាសាស្ត្រ
- បន្តជំរុញការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដឹកជញ្ជូន និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធចាំបាច់នានាសម្រាប់គាំទ្រដល់កំណើន និងការអភិវឌ្ឍ
- ធានាការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ឧស្សាហកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៥-២០២៥ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព
- បន្តការជំរុញការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម ពិសេសបន្តធានាការអនុវត្តគោលនយោបាយជំរុញផលិតកម្មស្រូវនិងការនាំចេញអង្ករ ការចិញ្ចឹមសត្វនិងវារីវប្បកម្ម ព្រមទាំងផលិតកម្មម្ហូបអាហារ
- ពង្រឹង និងពង្រីកលំហថវិកា រួមទាំងយន្តការគ្រប់គ្រងវិបត្តិដើម្បីទប់ទល់វិបត្តិកលិយុគ និងហានិភ័យផ្សេងៗដែលអាចកើតមានឡើងដោយចៃដន្យ ជាពិសេសបំពេញឡើងវិញនូវប្រាក់បញ្ញើរដ្ឋ ព្រមទាំងកាត់បន្ថយការពឹងផ្អែកលើហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេស
- បន្តពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ឱ្យស្ថិតក្នុងកម្រិតមួយដែលអាចគ្រប់គ្រងបាន និងប្រកបដោយចីរភាព
- បន្តពង្រឹងស្ថាប័នសាធារណៈ និងប្រព័ន្ធអភិបាលកិច្ច ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាព, គណនេយ្យភាព និងតម្លាភាព និងធានាបានសមធម៌សង្គម ហើយផ្តល់ឱកាសស្មើគ្នា និងប្រកបដោយសមធម៌
- លើកកម្ពស់គុណភាព ពង្រីកការទទួលបានភាពពេញចិត្តនិងប្រសិទ្ធភាពនៃសេវាសាធារណៈ។

១១- ក្នុងបរិបទ និងទស្សនៈវិស័យម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចបានរៀបរាប់រួចមកហើយ និងក្នុងទិសដៅសម្រេចឱ្យបាននូវគោលបំណងខាងលើ រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់ក្របខណ្ឌថវិកាឆ្នាំ២០១៦ រួមជាមួយនឹងវិធានការគោលនយោបាយជាក់លាក់ទាំងផ្នែកចំណូល និង ផ្នែកចំណាយសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៦ ដូចខាងក្រោម៖

ក្របខណ្ឌចំណូលថវិកាឆ្នាំ ២០១៦

១២- គម្រោងចំណូលថវិកាឆ្នាំ២០១៦ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ ៖

-ចំណូលសរុបក្នុងប្រទេសសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៦ គ្រោងសម្រេចឱ្យបាន១៧,៥១% នៃផ.ស.ស. គឺមានកំណើន១,៦៥ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. ឬកើន ២១,៥% ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៥ (ច្បាប់ឆ្នាំ២០១៥) ក្នុងនោះ:

- ចំណូលចរន្តថវិការដ្ឋត្រូវសម្រេចឱ្យបានប្រមាណ១៧,៣៥% នៃផ.ស.ស. គឺកើនឡើង ១,៦៧ពិន្ទុភាគរយ នៃផ.ស.ស. ឬកើន ២១,៧% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៥។ ចំណូល

ពីអគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជាត្រូវគ្រោងសម្រេចឱ្យបាន៨,៤២%នៃផ.ស.ស. គឺមានកំណើន១,៣៤ពិន្ទុភាគរយ នៃផ.ស.ស. ឬកើន៣០,៩% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៥, **ចំណូលពីអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារត្រូវគ្រោងសម្រេចឱ្យបាន** ៥,៧០%នៃផ.ស.ស. គឺមានកំណើន ០,២៩ពិន្ទុភាគរយ នៃផ.ស.ស. ឬកើន១៦,០% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៥, **ចំណូលសារពើពន្ធផ្សេងទៀតត្រូវសម្រេចឱ្យបាន**០,៣៦% នៃផ.ស.ស. គឺមានកំណើន ០,០២ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. ឬកើន ១៦,០% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៥, និងចំណូល**មិនមែនសារពើពន្ធត្រូវគ្រោងសម្រេចឱ្យបាន**១,៩៩% នៃផ.ស.ស. គឺ ថយចុះ ០,០២ ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. តែមានកំណើន ៨,៩% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៥។

- **ចំណូលមូលធនក្នុងស្រុកត្រូវសម្រេចឱ្យបាន**០,១៦% នៃផ.ស.ស. គឺថយចុះ ០,០២ពិន្ទុភាគរយ នៃផ.ស.ស. ឬថយ ២,០% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៥។
- ដោយឡែក **ហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេសសម្រាប់អនុវត្តគម្រោងវិនិយោគសាធារណៈ** គ្រោងសម្រេចឱ្យបាន៤,៩២%នៃផ.ស.ស. គឺថយចុះ០,៤៣ ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. តែមានកំណើន ១,២% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៥។

១៣- ជារួមដើម្បីសម្រេចគោលដៅចំណូលសរុបខាងលើនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលពុំមានគោលការណ៍បង្កើតបន្ទុកពន្ធថ្មី ឬតម្លើងពន្ធបន្ថែមដល់ប្រជាជន និងធុរជននោះទេ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្តោតលើការពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយនិងច្បាប់ដែលមានស្រាប់ តាមរយៈការអនុវត្តវិធានការយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ និងមុតស្រួច ទាំងតាមវិធានការរដ្ឋបាល និងវិធានការគោលនយោបាយ ទាំងសម្រាប់រយៈពេលខ្លី មធ្យម និងវែង ពិសេសការលើកកម្ពស់វប្បធម៌បង់ពន្ធ ការបង្ក្រាបអំពើរត់ពន្ធនិងការគេចវេសពន្ធគ្រប់រូបភាពឱ្យដល់ឫសគល់ ព្រមទាំងការកែលម្អអភិបាលកិច្ចក្នុងការប្រមូលចំណូល ទាំងក្នុងផ្នែកគយ និង ផ្នែកពន្ធដារ ព្រមទាំងផ្នែកមិនមែនសារពើពន្ធ ជាពិសេស តាមរយៈការជំរុញអនុវត្តប្រកបដោយភាពស័ក្តិសិទ្ធនូវ**យុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូលរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៨** ដែលក្នុងនោះ ក្របខណ្ឌនៃវិធានការសំខាន់ៗ មានដូចតទៅៈ

១៤- វិធានការផ្នែកចំណូលគយ និងរដ្ឋាករ មានដូចខាងក្រោម៖

- បន្តពង្រឹងវិធានបង្ការ ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបអំពើរត់គេចពន្ធគយគ្រប់រូបភាព
- បន្តពង្រឹងការប្រកាសគយ តាមរយៈការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងឯកសារនាំចេញ-នាំចូល និងការផ្ទៀងផ្ទាត់តម្លៃគិតពន្ធគយ ពិសេសចំពោះមុខទំនិញវេទយិតលើចំណូលពន្ធគយមួយចំនួន
- ពង្រឹងការកំណត់ និង ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ហានិភ័យ តាមរយៈការកែលម្អប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងពង្រឹងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានសម្ងាត់គយ
- ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាព និងពង្រីកវិសាលភាពនៃការធ្វើសវនកម្មក្រោយពេលបញ្ចេញទំនិញពីគយ ដើម្បីបង្កើនអនុលោមភាពនៃការបំពេញកាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធអាករគយឱ្យបានត្រឹមត្រូវ

- សិក្សា និងវាយតម្លៃពីលទ្ធភាពនៃការអនុវត្តឱ្យបានពេញលេញនូវកាតព្វកិច្ចប្រកាសតម្លៃគិតពន្ធគយ លើទំនិញនាំចេញ-នាំចូល ក្រោមរបបអនុគ្រោះពន្ធតាមតម្លៃចម្លងការ ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការ កំណត់ពន្ធគយ និងដើម្បីបញ្ចៀសនូវការបាត់បង់ចំណូល
- ជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអាស៊ីគូដាឱ្យអស់សក្តានុពល ដើម្បីធានាឱ្យប្រព័ន្ធអាស៊ីគូដាអាចអនុវត្តបានទាំងស្រុងនូវមុខងារទាំងអស់និងដើម្បីពង្រីកវិសាលភាពនៃការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធនេះ
- ជំរុញការដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធបញ្ចរជាតិតែមួយឱ្យបានពេញលេញតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន
- បន្តពង្រឹងយន្តការសហប្រតិបត្តិការរវាងគយ និងវិស័យឯកជន
- វាយតម្លៃរៀងរាល់ត្រីមាសលើការបាត់បង់ចំណូលពន្ធអាករគយ ពីការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន និងប្រទេសដៃគូផ្សេងទៀត និងស្នើឡើងនូវវិធានការសមស្រប
- រៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍស្ថាប័ន កែលម្អការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃកម្មវិធីកែទម្រង់គយ
- បន្តពង្រឹងក្រមសីលធម៌ និងកិរិយាមាយាទមន្ត្រីគយ។

១៥- វិធានការផ្នែកចំណូលពន្ធដារ មានដូចខាងក្រោម៖

- បន្តពង្រឹងការចុះបញ្ជីពន្ធដារតាមប្រព័ន្ធថ្មី និងបន្តធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មានសហគ្រាសទាំងអស់ដែលបានចុះបញ្ជីពន្ធដារក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការគ្រប់គ្រង និងប្រមូលចំណូល
- បន្តពង្រឹង និងកែលម្អការផ្តល់សេវាដល់អ្នកជាប់ពន្ធ
- បន្តកែលម្អការចាត់ចែងលិខិតប្រកាសពន្ធ ដោយផ្តោតទៅលើ៖ (១). ការរៀបចំយន្តការឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធអាចដាក់លិខិតប្រកាសតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងបង់ប្រាក់ពន្ធតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ដើម្បីកាត់បន្ថយបន្ទុកចំណាយ និងពេលវេលារបស់អ្នកជាប់ពន្ធ និងរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ, (២).អនុវត្តវិធានការលុបចោលការចុះបញ្ជីឬដកវិញ្ញាបនបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែមជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធ ដែលមិនបានដាក់លិខិតប្រកាសអាករលើតម្លៃបន្ថែមក្នុងរយៈពេល ៣ ខែជាប់គ្នា, និង (៣). កំណត់អត្រាគោលដៅនៃការដាក់លិខិតប្រកាសឱ្យបានខ្ពស់ជាអតិបរមា បន្ទាប់ពីបានធ្វើការលុបឈ្មោះអ្នកជាប់ពន្ធចេញពីបញ្ជី ដើម្បីវាយតម្លៃហានិភ័យអ្នកជាប់ពន្ធឱ្យបានទាន់ពេលវេលា
- បន្តពង្រឹងប្រសិទ្ធភាព និង ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការធ្វើសវនកម្មពន្ធដារ ទាំងសវនកម្មមានកម្រិត និងសវនកម្មពេញលេញ ដោយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើ៖ (១).កែលម្អវិធីសាស្ត្រកំណត់ហានិភ័យដែលមានស្រាប់ រួមទាំងជ្រើសរើសក្រុមហ៊ុនធំៗជាអាទិភាពក្នុងការធ្វើសវនកម្ម និងរៀបចំសារាចរណែនាំដើម្បីដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនូវស្តង់ដាររួម ដែលមានកំណត់គ្រាបង្ហាញពីឥរិយាបថហានិភ័យរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដើម្បីប្រើជាការជ្រើសរើសអ្នកជាប់ពន្ធដែលត្រូវធ្វើសវនកម្ម, (២) រៀបចំរបាយការណ៍លទ្ធផលសវនកម្ម និងផ្តល់មតិត្រលប់វិញដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ការកំណត់ហានិភ័យមុនពេលចុះសវនកម្ម និងសម្រាប់កែលម្អវិធីសាស្ត្រកំណត់ហានិភ័យនៅពេលក្រោយ និងធ្វើការវាយតម្លៃឥរិយាបថអ្នកជាប់ពន្ធ, (៣).

ជំរុញការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចផ្តល់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលធ្វើសវនកម្មដោយស្ទងការគណនេយ្យឯករាជ្យ ដើម្បីពង្រឹងការគោរពច្បាប់និងបន្ថយបន្ទុកសវនកម្ម និង (៤). រៀបចំសារាចរណែនាំស្តីពីការធ្វើសវនកម្មលើវិស័យសំខាន់ៗមួយចំនួន រួមមានៈ ធនាគារ, សំណង់, ដឹកជញ្ជូន និងទូរគមនាគមន៍ ដើម្បីឱ្យសវនករងាយស្រួលក្នុងការអនុវត្តសវនកម្ម និងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពសវនកម្ម

- បង្កើតការិយាល័យស៊ើបអង្កេតបទល្មើសពន្ធដារ និងបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈដល់មន្ត្រីស៊ើបអង្កេតបទល្មើសពន្ធដារ
- អនុវត្តយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់នូវវិធានការតឹងទារបំណុលពន្ធ ដែលមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ដូចជា ការរឹបអូស ឬការឃុំគ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់បំណុលពន្ធ និងការប្តឹងអ្នកជំពាក់បំណុលពន្ធទៅតុលាការ
- ជំរុញការបង្កើនចំណូលពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម តាមរយៈ៖ (១). រៀបចំកែប្រែអនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម ដោយបន្ថយកម្រិតផលរបរប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់សហគ្រាសជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស ដើម្បីពង្រីកមូលដ្ឋានយកពន្ធ និងបង្កើនចំណូលអាករលើតម្លៃបន្ថែម និងពន្ធដទៃទៀត, (២).បញ្ឈប់ការលើកលែងអាករលើតម្លៃបន្ថែមលើវិស័យដែលមិនមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ
- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងរបបម៉ៅការ និងជំរុញការអនុវត្តរបបស្វ័យប្រកាស តាមរយៈ៖ (១). រៀបចំបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបម៉ៅការ ដោយតម្រូវឱ្យបង់ពន្ធប៉ាតង់ប្រចាំឆ្នាំរួមបញ្ចូលទាំងការបង់ប្រាក់អាករលើផលរបរ និងពន្ធលើប្រាក់ចំណេញក្នុងមួយឆមាសម្តង ឬមួយឆ្នាំម្តង ដើម្បីបន្ថយបន្ទុករបស់អ្នកជាប់ពន្ធ និងផ្ទេរមន្ត្រីទៅបម្រើការងារនៅកន្លែងដែលមានចំណូលខ្ពស់, (២). រៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវរបបស្វ័យប្រកាសបំព្រួញ និងតម្រូវឱ្យអនុវត្តកាតព្វកិច្ចកាន់បញ្ជីគណនេយ្យ ដែលមានលក្ខណៈសាមញ្ញសម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធក្នុងរបបនេះ។
- ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះការលើកទឹកចិត្តពន្ធក្នុងច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធការវិនិយោគ
- ពង្រឹងកិច្ចសហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ពិសេសអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ក្នុងការប្រមូលពន្ធលើអចលនទ្រព្យ
- បន្តពង្រឹងកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយ និងការអប់រំពន្ធ ដើម្បីលើកកម្ពស់វប្បធម៌បង់ពន្ធ
- បន្តពង្រឹងក្រមសីលធម៌ និងកិរិយាមាយាទមន្ត្រីពន្ធដារ។

១៦- **វិធានការផ្នែកចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ មានដូចខាងក្រោម៖**

- ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូល និងការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ដោយធ្វើ-សវនកម្ម ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអង្គភាពនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលប្រមូល

ចំណូលប្រភេទនេះ ពិសេសរៀបចំនិងដាក់ឱ្យអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ

- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង ការប្រើប្រាស់ និងចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ តាមរយៈការធ្វើសវនកម្មលើការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអង្គភាពនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ពិសេស រៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រង ការប្រើប្រាស់ និងការចាត់ចែងលើទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ
- បន្តតាមដានការប្រមូលចំណូល ឬការលាក់ទុកចំណូលរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអង្គភាពនៃរដ្ឋបាល ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ហើយមានវិធានការលើកទឹកចិត្តសមស្របសម្រាប់ស្ថាប័នទាំងឡាយណា ដែលប្រមូលចំណូលបានល្អ និងមានវិធានការរដ្ឋបាលតឹងរ៉ឹងចំពោះស្ថាប័ន និងមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធ ដែលប្រមូលចំណូលមិនបានល្អ ឬលាក់ចំណូល ដោយមិនរាប់បញ្ចូលនូវទោសទណ្ឌផ្សេងទៀត
- បន្តស្រាវជ្រាវ និងកំណត់ឱ្យបានច្បាស់នូវបំណុលមិនមែនសារពើពន្ធគ្រប់ប្រភេទ រួចបង្កើតយន្តការតឹងទារបំណុលទាំងនោះដោយចាត់វិធានការព្រមាន ដកហូតអាជ្ញាបណ្ណ លុបចោលកិច្ចសន្យា ឬបង្កកគណនីនៅធនាគារពាណិជ្ជ និងវិធានការចាំបាច់ផ្សេងៗទៀត តាមការ-អនុញ្ញាតរបស់ច្បាប់ក្នុងករណីក្រុមហ៊ុនមិនមានចំណាត់ការណាមួយក្នុងការសងបំណុល
- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងកាស៊ីណូ និងចំណូលពីកាស៊ីណូ តាមរយៈការរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងកាស៊ីណូ
- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងធនធានប្រេងកាត និងរ៉ែ តាមរយៈការរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធពន្ធលើប្រតិបត្តិការប្រេងកាត និងធនធានរ៉ែ, ទន្ទឹមនឹង ការសិក្សា និងធ្វើការកែប្រែតម្លៃនៃកម្រៃអាជ្ញាបណ្ណ និងកម្រៃសួយសារសម្រាប់ការរុករក និងការធ្វើអាជីវកម្មធនធានរ៉ែគ្រប់ប្រភេទ, ការបន្តរៀបចំទិន្នន័យ និងប្រព័ន្ធតាមដានកាតព្វកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុទៅលើកិច្ចសន្យានិងអាជ្ញាបណ្ណដែលបានផ្តល់រួច
- រៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវការបង់កម្រៃនៅក្នុងការលក់ ឬផ្ទេរសិទ្ធិភាគ-ហ៊ុននៅក្នុងកិច្ចសន្យាជួលកោះ, តំបន់ឆ្នេរ និង តំបន់រមណីយដ្ឋាននានា និងអនុវត្តការបង់ពន្ធប្រថាប់ត្រាតាមច្បាប់ជាធរមាន
- ពង្រឹងការប្រមូលចំណូលពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យទេសចរណ៍ ដូចជាការលក់សំបុត្រទស្សនាប្រាសាទ រមណីយដ្ឋាន និងទីតាំងប្រវត្តិសាស្ត្រផ្សេងៗ
- បន្តជំរុញឱ្យគ្រប់ចំណុចគោលដៅដែលមានសមត្ថកិច្ចផ្តល់ទិដ្ឋាការជូនភ្ញៀវទេសចរ រៀបចំរបាយការណ៍ស្តីពីចំណូលអាករស្ថានទូត ,ស្ថានភាពប្រើប្រាស់សន្លឹកទិដ្ឋាការ និងស្ថានភាពប្រើប្រាស់បង្កាន់ដៃបង់ប្រាក់ប្រចាំខែ, ប្រចាំត្រីមាស, ប្រចាំឆមាស និងប្រចាំឆ្នាំឱ្យបានទៀង-ទាត់ និងច្បាស់លាស់

- ពង្រឹងការបង់ចំណូលថវិកាពីថ្លៃសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច និងផល-អនុផលព្រៃឈើពីព្រៃឈើពីសម្បទានិក តាមរយៈការរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួន ពាក់ព័ន្ធនឹងការលក់និងការផ្ទេរសិទ្ធិសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច, នីតិវិធីនៃការបង់ថ្លៃសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច, ការបង្កើនយន្តការនិងនីតិវិធីក្នុងការគ្រប់គ្រងនិងការប្រមូលចំណូលពីផល-អនុផលព្រៃឈើលើដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច, វារីអគ្គិសនី, ទំនប់ អាង ស្រោចស្រព និងពីប្រភពផ្សេងៗទៀត
- រៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តការបង់កម្រៃនៅក្នុងការលក់ ឬផ្ទេរសិទ្ធិភាគហ៊ុននៅក្នុងសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច និងអនុវត្តការបង់ពន្ធប្រថាប់ត្រាតាមច្បាប់ជាធរមាន
- ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពការប្រមូលចំណូលពីការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ តាមរយៈការបង្កើតការស្នើសុំអាជ្ញាបណ្ណទេសចរណ៍តាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន, ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់សណ្ឋាគារ និងការបង្កើតឱ្យមានប្រព័ន្ធចំណាត់ថ្នាក់សេវាកម្មទេសចរណ៍គ្រប់ប្រភេទ
- បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មរបស់សហគ្រាសសាធារណៈទាំងអស់តាមរយៈត្រួតពិនិត្យលើកិច្ចដំណើរការអាជីវកម្ម និងចំណាយលើការវិនិយោគប្រចាំឆ្នាំ, ធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់ស្ថានភាពប្រែប្រួលនៃបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ និងការធ្វើសវនកម្មពេញលេញលើផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ, ព្រមទាំងពង្រឹងការអនុវត្តនូវកាតព្វកិច្ចបង់ភាគលាភប្រចាំឆ្នាំចូលថវិការដ្ឋ
- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលទាំងអស់ តាមរយៈការសិក្សា និងរៀបចំឡើងវិញនូវក្របខណ្ឌច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត រួមទាំងការកែលម្អលក្ខន្តិកៈគតិយុត្តឱ្យស្របតាមការរីកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសកម្ពុជា និង ដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាពដល់អង្គភាពរដ្ឋទាំងឡាយណាដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ទៅជាគ្រឹះស្ថាន ក៏ដូចជាដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍស្ថាប័នរបស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលដែលមានស្រាប់,
- លើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រងវិស័យប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍ ដោយធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីប្រៃសណីយ៍ និងជំរុញការរៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីទូរគមនាគមន៍,
- ធ្វើការវាយតម្លៃអំពីប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលចំណូលពីកម្រៃសេវាសាធារណៈរបស់រដ្ឋ ដោយផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងការសិក្សា អំពីភាពប្រកួតប្រជែងរបស់កម្ពុជា ពាក់ព័ន្ធនឹងកម្រៃសេវានីមួយៗនៅក្នុងតម្លៃនៃការធ្វើធុរកិច្ច, អាជីវកម្ម និងពាណិជ្ជកម្មជារួមដោយប្រៀបធៀបជាមួយប្រទេសជិតខាងក្នុងតំបន់ ដើម្បីដាក់ចេញជាយុទ្ធសាស្ត្រធ្វើការកែតម្រូវកម្រៃសេវា និងរង្វាន់លើកទឹកចិត្តផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងការកែទម្រង់បៀវត្សក្នុងគោលដៅបង្កើនសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងរបស់កម្ពុជា,
- រៀបចំ និងដាក់ឱ្យអនុវត្តជាជំហានៗនូវកម្រៃសេវាធ្វើដំណើរ ដោយក្នុងនោះអាចចាប់ផ្តើមពីកម្រៃសេវាធ្វើដំណើរតាមផ្លូវអាកាសមុន ដើម្បីប៉ះប៉ូវដល់លទ្ធភាពនៃការបាត់បង់ចំណូលពីការបន្តផ្តល់ការលើកលែងទិដ្ឋាការនាពេលខាងមុខ
- ពិនិត្យឡើងវិញ និងធ្វើកែប្រែជាយថាហេតុលើកិច្ចព្រមព្រៀងឬកិច្ចសន្យាណាមួយ ដែលមិនឆ្លុះបញ្ចាំងពីវឌ្ឍនភាពសង្គម ឬមិនផ្តល់ផលប្រយោជន៍សមស្របសម្រាប់ភាគីរាជរដ្ឋាភិបាល

- ជំរុញការវាយតម្លៃដីធ្លីរបស់ថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងនីតិបុគ្គលសាធារណៈដែលស្ថិតនៅក្រៅតារាងតម្លៃពន្ធអចលនទ្រព្យ និងការចុះបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌនូវដីធ្លី ដែលបានដោះស្រាយរួចតាមរយៈគោលនយោបាយដោះស្រាយផលប៉ះពាល់។

ក្របខណ្ឌចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០១៦

១៧- គម្រោងចំណាយថវិកាឆ្នាំ២០១៦ ត្រូវបានកំណត់ និងភាជ ដូចតទៅ ៖

- ចំណាយសរុបសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៦ ត្រូវបានគ្រោងត្រឹម២១,២៨%នៃផ.ស.ស. គឺកើនឡើង ០,២០ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. ឬកើន១១,១% ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង ឆ្នាំ២០១៥(ច្បាប់ឆ្នាំ២០១៥)។ ក្នុងនោះចំណាយចរន្តនឹងកម្រិតត្រឹម១៣,២៨% នៃផ.ស.ស. (កើនឡើង០,១១ពិន្ទុភាគរយ នៃផ.ស.ស. ស្មើនឹង១០,៩% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ ២០១៥) ដោយផ្តោតអាទិភាពលើការបង្កើនចំណាយបៀវត្សសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធឱ្យបាន ៤៨,៤៨% នៃចំណាយចរន្តសរុប ឬ ស្មើប្រមាណ ៦,៤៤% នៃផ.ស.ស.។ ចំណាយមូលធននឹងត្រូវរក្សាឱ្យនៅត្រឹម៨,០%នៃផ.ស.ស. គឺកើនឡើង ០,០៩ពិន្ទុភាគរយ នៃផ.ស.ស. ឬកើន១១,២% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៥។ ចំណាយមូលធនដោយហិរញ្ញប្បទានក្នុងស្រុក ត្រូវកំណត់ក្នុងកម្រិត ២,៦៥%នៃ ផ.ស.ស. គឺកើនឡើង ០,២៧ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. ឬកើន២២,៩% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៥ និងចំណាយសម្រាប់វិលស់បំណុលត្រូវកំណត់ត្រឹម០,៦២% នៃផ.ស.ស. គឺកើន ០,៣០ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. ឬកើន១៦,៦% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៥។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ចំណាយមូលធនដោយហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេសត្រូវបានគ្រោងក្នុងកម្រិត៤,៧២%នៃផ.ស.ស. គឺថយចុះ០,២៣ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. តែមានកំណើន ៥% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៥។
- ចំណាយចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិត្រូវបានភាជទៅតាមវិស័យនីមួយៗ ដូចតទៅៈ វិស័យសង្គមកិច្ចស្មើនឹង ៤,៨៤%នៃផ.ស.ស. គឺមានកំណើន ០,០៣ពិន្ទុភាគរយ នៃផ.ស.ស. ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៥, វិស័យសេដ្ឋកិច្ចស្មើនឹង ១,៣៥%នៃផ.ស.ស. គឺមានកំណើន០,០១ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៥, វិស័យរដ្ឋបាលទូទៅស្មើនឹង ១,៦៨%នៃផ.ស.ស. គឺទាបជាង ០,០៩ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៥, វិស័យការពារជាតិ សន្តិសុខនិងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ស្មើនឹង ៣,១០%នៃផ.ស.ស. គឺទាបជាង ០,០១ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៥។ ជារួម កំណើនចំណាយនៅឆ្នាំ២០១៦ គឺត្រូវបានផ្តល់អាទិភាពលើការតម្លើងបៀវត្សមន្ត្រីរាជការ។
- ថវិការាជធានី ខេត្ត, ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និង ឃុំ-សង្កាត់ ត្រូវកំណត់ត្រឹម១,៣៧%នៃផ.ស.ស មានកំណើន០,០៦ពិន្ទុភាគរយនៃផ.ស.ស. ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៥ ដែលក្នុងនោះថវិកាផ្ទាល់របស់រាជធានី ខេត្តសរុបមានប្រមាណ០,៧៥%នៃផ.ស.ស. និងថវិកាឧបត្ថម្ភពីថ្នាក់

ជាតិដល់រាជធានី ខេត្ត ស្មើនឹង ០,១៣%នៃផ.ស.ស., ថវិកាឧបត្ថម្ភពីថ្នាក់ជាតិដល់ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ស្មើនឹង០,១២%នៃផ.ស.ស. ឬស្មើនឹង០,៩% នៃចំណូលចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិ ឆ្នាំ២០១៥, និង ថវិកាឧបត្ថម្ភពីថ្នាក់ជាតិដល់មូលនិធិថវិកាឃុំ-សង្កាត់ឆ្នាំ២០១៥ ស្មើនឹង ០,១២%នៃផ.ស.ស. ឬស្មើនឹង ២,៨០%នៃចំណូលចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិឆ្នាំ២០១៥។

១៨- ក្នុងក្របខណ្ឌនៃគោលដៅចំណាយខាងលើនេះ រាជរដ្ឋាភិបាល នឹងជំរុញការអនុវត្ត យុទ្ធសាស្ត្រ និង ក្របខណ្ឌនៃវិធានការដើម្បី *បង្កើនប្រសិទ្ធភាពចំណាយ* ដូចខាងក្រោម៖

- បង្កើនការរៀបចំថវិកាឱ្យកាន់តែផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងគោលនយោបាយ តាមរយៈការបង្កើន ប្រសិទ្ធភាពនៃការវិភាជថវិកាឱ្យកាន់តែមានមូលដ្ឋានច្បាស់លាស់ និងចំទិសដៅ ពិសេសការ ពង្រឹងអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា និងពង្រីកការដាក់ឱ្យអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីពេញលេញ និងអង្គភាពថវិកា ពីចំនួន១០ ក្រសួង ស្ថាប័ន នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ឱ្យឡើងដល់ ២៥ ក្រសួង ស្ថាប័ន នៅឆ្នាំ២០១៦
- លើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពបច្ចេកទេស និងប្រតិបត្តិការចំណាយ តាមរយៈការបង្កើនតម្លៃនៃ លុយ ដោយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើភាពសមស្របនៃថ្លៃ, បរិមាណ, គុណភាព និង ភាពទាន់ពេលក្នុងចំណាយថវិកា ទាំងចំណាយចរន្ត (ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិក និងចំណាយ មិនមែនបន្ទុកបុគ្គលិក) និង ចំណាយមូលធន
- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងការជ្រើសរើសមន្ត្រីរាជការឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងហ្មត់ចត់ រួមទាំង បុគ្គលិកជាប់កិច្ចសន្យា និងបុគ្គលិកអណ្តែត ក្នុងគោលបំណងឈានទៅសម្រេចគោលដៅនៃ ការតម្លើងបៀវត្សជូនដល់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ឱ្យបានច្រើនជាង១ លានរៀល នៅឆ្នាំ២០១៨ ដើម្បីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈ និង បង្កើនកម្រិតជីវភាពរបស់មន្ត្រីរាជការឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរ
- រឹតត្បិតចំពោះមុខសញ្ញាចំណាយណាដែលមិនចាំបាច់ ឬមិនមែនអាទិភាព ដើម្បីសន្សំថវិកា យកទៅអនុវត្តសកម្មភាពអាទិភាព ក្នុងគោលដៅលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃសេវាសាធារណៈ ព្រមទាំងបង្កើនផលិតភាព និងទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច។
- បន្តធ្វើវិចារណកម្ម និងរឹតបន្តឹងចំណាយក្នុងគោលបំណងរក្សាឋិនភាពថវិកាឱ្យនៅត្រឹម កម្រិតសមរម្យមួយដែលមិនប៉ះពាល់ចិរភាពថវិកា និងស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ព្រមទាំងបង្កើន "លំហថវិកា" សម្រាប់ដោះស្រាយតម្រូវការបន្ទាន់ ករណីប្រធានស័ក្តិ និងវិបត្តិផ្សេងៗ ឬតម្រូវ ការចំណាយចាំបាច់ភ្លាមៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនាពេលអនាគត ព្រមទាំងការកាត់បន្ថយការ ពឹងផ្អែកលើហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេស
- អនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវក្របខណ្ឌគោលនយោបាយស្តីពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យបំណុល ព្រមទាំង ពង្រឹងបន្ថែមសមត្ថភាពស្ថាប័នដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ក្នុងគោលដៅបន្តរក្សាចីរភាពនៃការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ

- បង្កើនការសន្សំសំចៃថវិកា តាមរយៈការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពចំណាយថវិកាលើមុខចំណាយទំនិញ និងសេវា មួយចំនួនដូចជា ប្រេងឥន្ធនៈ អគ្គិសនី សេវាទូរគមនាគមន៍ និងអ៊ិនធើណែត ការកាត់បន្ថយនូវបេសកកម្ម ទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស និងការបោះពុម្ពដែលមានគុណភាពប្រណិតហើយមានតម្លៃខ្ពស់
- បន្តផ្តល់អាទិភាពចំណាយលើវិស័យអប់រំ បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ សុខាភិបាល សណ្តាប់ធ្នាប់សុវត្ថិភាព កសិកម្ម ដីធ្លី និងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ
- បន្តផ្តល់អាទិភាពដល់សកម្មភាពថែទាំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តដែលបានកសាងរួច ជាពិសេស ផ្លូវថ្នល់ និង ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រស្រោចស្រព
- បន្តវិនិយោគលើការពង្រីក និងកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត ជាពិសេស ផ្លូវថ្នល់ ផ្លូវដែក កំពង់ផែ ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រស្រោចស្រព អគ្គិសនី ទឹកស្អាត សាលារៀន និង មន្ទីរពេទ្យ ។ល។
- បង្កើនវិនិយោគសាធារណៈឱ្យចំវិស័យដែលផ្តល់ផលិតភាពខ្ពស់ក្នុងគោលដៅទ្រទ្រង់កំណើនប្រកបដោយចីរភាព ដូចជា វិស័យកសិកម្ម និងវិស័យគាំទ្រដើម្បីជំរុញផលិតភាព តម្លៃបន្ថែម និង ជំរុញការកែច្នៃ និងនាំចេញផលិតកសិ-ឧស្សាហកម្ម និងកសិផល ការចិញ្ចឹមសត្វ និង វារីវប្បកម្ម ដើម្បីគាំទ្រដល់ការជំរុញផលិតកម្មម្ហូបអាហារ
- បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងចំណាយសាធារណៈ ជាពិសេសបន្តពង្រឹងជំរុញការកែលម្អការអនុវត្តថវិកា តាមរយៈការបន្តកាត់បន្ថយនីតិវិធីចំណាយ ការបន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ ការបន្តពង្រឹងការអនុវត្តកម្មវិធីចំណូល-ចំណាយប្រចាំត្រីមាស ការបន្តត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តថវិកាប្រចាំត្រីមាស និងឆមាស ការបន្តពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង ដើម្បីបន្តពង្រឹងភាពជឿទុក-ចិត្ត បាននៃថវិកាដែលសម្រេចបាន និងបន្តបង្កើនប្រសិទ្ធភាពគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ
- អនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងតម្លាភាពនូវការងារលទ្ធកម្មនៃចំណាយសាធារណៈ និងពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់លទ្ធកម្មសាធារណៈ។

ក្របខណ្ឌតុល្យភាពថវិកាឆ្នាំ ២០១៦

១៩- រាជរដ្ឋាភិបាល មានការចាំបាច់ក្នុងការធ្វើវិចារណកម្មចំណាយ ដើម្បីកាត់បន្ថយឱនភាពថវិកាឱ្យមកត្រឹមកម្រិតមួយសមរម្យ ស្របតាមគោលការណ៍អន្តរជាតិ និងតំបន់ តាមរយៈការរឹតបន្តឹង និងសន្សំសំចៃចំណាយ ដើម្បីបង្កើន "លំហថវិកា" សម្រាប់ដោះស្រាយសេចក្តីត្រូវការបន្ទាន់ក្នុងការងារអភិវឌ្ឍន៍ ក៏ដូចជាសម្រាប់ត្រៀមជាយថាហេតុចាំបាច់ផ្សេងទៀត ពិសេសត្រៀមសម្រាប់ដោះស្រាយទប់ទល់នឹងវិបត្តិ ដោះស្រាយបញ្ហាគ្រោះធម្មជាតិ ដោះស្រាយតម្រូវការចំណាយសម្រាប់ការការពារអធិបតេយ្យនិងបូរណភាពទឹកដី ក៏ដូចជាសម្រាប់ឆ្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីត្រូវការក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយថ្មី ដែលអាចត្រូវបានដាក់ចេញនៅក្នុងឆ្នាំអនុវត្ត។ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌចំណាយខាងលើ អតិរេកថវិកាចរន្តសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៦ គ្រោងសម្រេចឱ្យបានប្រមាណ ៤,០៧% នៃផ.ស.ស. ចំណែកឯឱនភាពថវិកាសរុបត្រូវបានកាត់បន្ថយឱ្យនៅត្រឹម៣,៧៧% នៃផ.ស.ស.។ ការថយចុះនៃឱនភាពថវិកានឹងជួយដល់ការគ្រប់គ្រងបំណុលប្រកបដោយចីរភាពក្នុងគោលដៅជំរុញការអភិវឌ្ឍនៅក្នុងល្បឿនខ្ពស់។ ទំហំ

តុល្យភាពខាងលើ គឺអាចធានាបាននូវថវិកាពថវិកាដែលជាកត្តាគន្លឹះសម្រាប់ធានាបាននូវស្ថិរភាពម៉ាក្រូ-សេដ្ឋកិច្ច សម្រាប់ផ្តល់ភាពអនុគ្រោះដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច ជាពិសេស បង្កើននូវប្រាក់បញ្ញើរបស់រាជ-រដ្ឋាភិបាលឡើងវិញ ដើម្បីមានមូលដ្ឋានកាន់តែរឹងមាំសម្រាប់ទប់ទល់នឹងវិបត្តិខាងក្រៅ និងកាត់បន្ថយហានិភ័យផ្សេងៗ ដែលអាចកើតមានឡើងជាយថាហេតុ។

III- គោលការណ៍ និងបច្ចេកទេសនៃការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ២០១៦

ក- ការគ្រោងចំណូលថវិកាឆ្នាំ២០១៦

២០- ការគ្រោងគិតចំណូលថវិកាចរន្ត អាស្រ័យលើប្រភពធនធាននៃផលិតផល ឬផលទុន ដែលជាប្រភពចំណូលសារពើពន្ធ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ។ ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និង លក្ខខណ្ឌនៃប្រភពធនធានដូចបានលើកឡើងខាងលើ ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ត្រូវរៀបចំគម្រោងចំណូលថវិការបស់ខ្លួនដូចតទៅ៖

- ចំណូលសារពើពន្ធត្រូវគិតគូរដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានដូចខាងក្រោម៖
  - លទ្ធផលដែលទទួលបាននៅក្នុងឆ្នាំកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ
  - ចំណូលបន្ថែមដែលសង្ឃឹមថាប្រមូលបានដោយសារការពង្រឹង និងកែលម្អរដ្ឋបាល និង គោលនយោបាយពន្ធដារ គោលនយោបាយគយនិងរដ្ឋាករ ការធ្វើវិចារណកម្មសារពើពន្ធ និងការប្រមូលបំណុលពន្ធដែលត្រូវទារ
  - ការប៉ាន់ស្មានលើការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងអាជីវកម្មនៅពេលខាងមុខ
  - ការប្រែប្រួលដែលអាចកើតមានឡើង ព្រមទាំងការត្រួតពិនិត្យ និងពិចារណាទៅលើ អត្រា និងមូលដ្ឋានប្រមូលពន្ធ
- ចំពោះចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ត្រូវគិតគូរទៅតាមកិច្ចការដែលនាំឱ្យមានផលទុន ដូចជា កិច្ចសន្យាសម្បទានគ្រប់ប្រភេទ កិច្ចសន្យាជួលសេវាកម្ម ការពង្រឹងនិងកែលម្អការគ្រប់គ្រង ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ព្រមទាំងការប្រមូលបំណុលដែលត្រូវទារជាដើម។ល។

ខ-ការគ្រោងចំណាយថវិកាឆ្នាំ២០១៦

២១- ចំពោះក្រសួង **ស្ថាប័ន អនុវត្តថវិកាកម្មវិធី** ព្រមទាំង មន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត និង គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលក្រោមឱវាទ ការរៀបចំថវិកាត្រូវយកចិត្តទុកដាក់អំពីប្រសិទ្ធភាពនៃការបែងចែកថវិកាទៅតាមកម្មវិធី អនុកម្មវិធី និងចង្កោមសកម្មភាព និង ជាពិសេស លទ្ធផលឬធាតុចេញ (Output)ដែលនឹងសម្រេចបាន ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងគោលនយោបាយដែលបានដាក់ចេញនៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិការបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន។ ប្រការនេះ ជាមូលដ្ឋានយ៉ាងសំខាន់សម្រាប់ធ្វើជាអំណះអំណាង និងគាំទ្រដល់ការរៀបចំ និងការចរចាថវិកា ព្រមទាំងជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ធ្វើវិមជ្ឈការនីតិវិធីអនុវត្តចំណាយ។ ដោយឡែក ចំពោះ **ក្រសួង ស្ថាប័នអនុវត្តថវិកាមិនមែនកម្មវិធី** ព្រមទាំង មន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលក្រោមឱវាទ ការរៀបចំគម្រោងឥណទានចំណាយថវិកាត្រូវផ្អែកលើតម្រូវការចំណាយជាក់ស្តែង និង ដោយផ្ទាល់ សម្រាប់អនុវត្តសកម្មភាពការងាររបស់

អង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ដើម្បីសម្រេចគោលដៅនៃយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព និងគោលបំណងគោលនយោបាយ ដែលបានដាក់ចេញនៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិការបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន។ *សូមរៀបចំគម្រោងថវិកាតាមតារាងគំរូដែលភ្ជាប់មកជាមួយសារាចរណែនាំនេះ។*

២២- គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលក្រោមឱវាទ គម្រោងចំណាយចាំបាច់ត្រូវមានការឆ្លុះបញ្ចាំងដោយលម្អិតទៅតាមមាតិកាសេដ្ឋកិច្ចនៃចំណាត់ថ្នាក់ថវិកា(ជំពូក គណនី និងអនុគណនី) ព្រមទាំងត្រូវមានការវិភាគល្អិតល្អន់អំពីតម្រូវការចំណាយទៅតាមសកម្មភាពជាអាទិភាព និងត្រូវមានឯកសារគាំទ្រភ្ជាប់មកជាមួយ ដើម្បីពន្យល់អំពីភាព-ចាំបាច់នៃចំណាយ។ លើសពីនេះ ការគណនាតម្រូវការចំណាយត្រូវផ្អែកទៅលើកត្តាដែលទាក់ទងនឹងមុខសញ្ញាចំណាយ ដូចជា ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិក និងចំណាយមិនមែនបន្ទុកបុគ្គលិកដែលត្រូវប៉ាន់ស្មានតម្លៃជាគុចូលដែលត្រូវការជាក់ស្តែង ដោយធៀបទៅនឹងតម្រូវការប្រើប្រាស់ក្នុងឆ្នាំ២០១៤ និងប៉ាន់ស្មានឆ្នាំ២០១៥ និង ដោយផ្អែកលើថ្លៃឯកតាជាក់ស្តែងនៃទីផ្សារ ឬតាមគោលរបបកំណត់ជាដើម។

២៣- លើមូលដ្ឋាននៃតម្រូវការចំណាយដែលបានប៉ាន់ស្មាននៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាក្នុងការរៀបចំគម្រោងចំណាយសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៦ ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តទាំងអស់ព្រមទាំងព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលក្រោមឱវាទ ត្រូវធានាឱ្យបាននូវការគ្រោងចំណាយរបស់ខ្លួនដោយអនុលោមទៅតាម **គោលការណ៍** និង **បណ្តាវិធានការ** ដូចខាងក្រោម៖

- **ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិក(ជំពូក៦៤)** ត្រូវគ្រោងទៅតាមមូលដ្ឋាននៃក្របខណ្ឌ និងកម្រិតបៀវត្សឆ្នាំ២០១៥សិន ពោលគឺតាមតារាងប្រព័ន្ធប្រាក់បៀវត្សនៃក្រសួងមុខងារសាធារណៈ និងតាមចំនួនមន្ត្រីរាជការដែលមានជាក់ស្តែងក្នុងឆ្នាំ២០១៥។ក្នុងពេលរង់ចាំគោលការណ៍តម្លើងបៀវត្សមន្ត្រីរាជការឆ្នាំ២០១៦ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបានគ្រោងថវិកាជាកញ្ចប់រួមសម្រាប់វិស័យនីមួយៗដូចមានចែងនៅក្នុងផ្នែកស្តីពីក្របខណ្ឌចំណាយថវិកាឆ្នាំ២០១៦ ខាងលើ។ ចំពោះមន្ត្រីរាជការដែលត្រូវជ្រើសរើសបន្ថែមថ្មី ត្រូវផ្អែកលើគោលការណ៍បែងចែកដោយក្រសួងមុខងារសាធារណៈ បន្ទាប់ពីទទួលបានគោល-ការណ៍ឯកភាពពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ **ពោលគឺចំនួនក្របខណ្ឌថ្មីយ៉ាងច្រើនត្រូវស្មើនឹងចំនួនមន្ត្រីរាជការដែលចូលនិវត្តន៍ ផ្ទេរចេញ ឬលាឈប់ពីក្របខណ្ឌរដ្ឋ** និងមរណភាពដែលត្រូវកាត់ចេញពីអង្គភាពសាមី និងមិនត្រូវគ្រោងថវិកាទេ។ ចំពោះការឡើងឋានៈ និង កាំប្រាក់ត្រូវគ្រោងដោយឡែក និងដោយផ្អែកលើលិខិតយុត្តិការផ្លូវការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល មិនត្រូវគិតអតិផរណានៅក្នុងការគ្រោងចំណាយបៀវត្សនេះទេ។ ចំពោះបុគ្គលិកជាប់កិច្ចសន្យា និង បុគ្គលិកអណ្តែត ក្រសួងមុខងារសាធារណៈត្រូវស្នើសុំគោល-ការណ៍ឯកភាពពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុជាមុន មុននឹងចេញលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យក្រសួង ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ជ្រើសរើស និងប្រើប្រាស់។

• ចំណាយក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិក (ជំពូក៦០ ការទិញ, ជំពូក៦១ សេវាកម្ម, ជំពូក៦២ អត្ថប្រយោជន៍សង្គម, ជំពូក៦៥ ឧបត្ថម្ភកធន) ត្រូវគ្រោងក្នុងកម្រិតអតិបរមា ត្រឹមកញ្ចប់ឥណទាននៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៥ ដោយឈរលើគោលការណ៍ដូចខាងក្រោម៖

- បន្តអនុវត្តសកម្មភាពការងារកំពុងដំណើរការដោយក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញ រាជធានី ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ត្រូវគ្រោងចំណាយដោយផ្អែកលើបរិមាណធាតុចូលដែលធ្លាប់ប្រើក្នុងឆ្នាំ២០១៤កន្លងទៅ និងការប៉ាន់ស្មានអនុវត្តនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៥នេះ និង ដោយផ្អែកលើតម្លៃឯកតាជាក់ស្តែងលើទីផ្សារ ហើយជៀសវាងការបង្កើនបរិមាណធាតុចូលលើសពីតម្រូវការដែលធ្លាប់មាន។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ត្រូវគ្រោងថវិកាប្រកបដោយលក្ខណៈត្បិតត្បៀត និងសន្សំសំចៃបំផុត ពិសេសលើមុខសញ្ញាទិញឧបករណ៍សម្ភារបរិក្ខារទំនើប គ្រឿងសង្ហារឹមប្រណិត ការបោះពុម្ពប្រណិត ការជួសជុលធំ សម្ភារការិយាល័យ ប្រេងឥន្ធនៈ ការទទួលភ្ញៀវអធឹកអធម និងបេសកកម្មក្នុងនិងក្រៅប្រទេស ព្រមទាំងសោហ៊ុយចំណាយជាអចិន្ត្រៃយ៍ ដូចជា សេវាទូរគមនាគមន៍ អគ្គិសនី និង ទឹក ជាដើម
- ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ត្រូវពិនិត្យឡើងវិញ ហើយកាត់ចេញនូវមុខចំណាយដែលមានតម្រូវការតែសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៥ តែលែងត្រូវការនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៦ ឬ ដែលសកម្មភាពការងារត្រូវបានបញ្ចប់
- ថវិកាដែលកាត់ចេញពីមុខចំណាយ ឬសកម្មភាពការងារដែលត្រូវបានបញ្ចប់ មិនមែនជាកម្មវត្ថុនៃការវិកាជឡើងវិញជាស្វ័យប្រវត្តិឡើយ គឺលុះត្រាតែមានសកម្មភាពការងារចាំបាច់ថ្មី ឬគោលនយោបាយថ្មី ដែលត្រូវអនុវត្ត ហើយដែលបានលើកឡើងក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៦ ហើយមានយុត្តិការអំពីភាពចាំបាច់ និងបន្ទាន់។

• ក្នុងករណីមានគោលនយោបាយ ឬ/និងសកម្មភាពការងារថ្មី ដែលមានតម្រូវការថវិកាលើសពីកញ្ចប់ឥណទានថវិកាឆ្នាំ២០១៥ ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលក្រោមឱវាទ ត្រូវលើកគម្រោងចំណាយនោះដោយឡែក រួមទាំងគម្រោងចំណាយសម្រាប់អាជ្ញាធរ គណៈកម្មការ ឧត្តមក្រុមប្រឹក្សា ក្រុមប្រឹក្សា និង អង្គភាពដែលចំណុះឱ្យក្រសួង ស្ថាប័ន ដោយបង្ហាញទឡ្ហីករណ៍អំពីភាពចាំបាច់ អាទិភាពខ្ពស់ និងផ្អែកលើទំហំ បរិមាណ និងថ្លៃ ដែលអាចទទួលយកបាន។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលក្រោមឱវាទ ត្រូវខិតខំធ្វើវិចារណកម្មចំណាយក្នុងរង្វង់ក្របខណ្ឌថវិការបស់ខ្លួន និងខិតខំលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រោងថវិកាឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ទាំងបរិមាណ និងតម្លៃឯកតា ជាមុនសិន មុននឹងទទួលបានការពិចារណាលើការបន្ថែមថវិកា។

• ក្នុងគោលបំណងផ្តល់ភាពទន់ភ្លន់ចំពោះក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញ ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលក្នុងការរៀបចំថវិកា ពិសេស ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការជាក់ស្តែងសម្រាប់អនុវត្តសកម្មភាពការងារថ្មី ការកំណត់កញ្ចប់ថវិកាអតិបរមាតាមបណ្តាជំពូកខាងលើ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃ

ឥណទានថវិកាឆ្នាំ២០១៥ អាចត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការកែសម្រួលតាមតម្រូវការជាក់ស្តែង តាមជំពូកនីមួយៗ ដោយរក្សាកញ្ចប់សរុបនៃឥណទានថវិកាក្រៅពីបន្ទុកបុគ្គលិកទាំងអស់ត្រឹមកម្រិតឆ្នាំ២០១៥។ ប៉ុន្តែការរៀបចំគម្រោងចំណាយលម្អិត តម្រូវឱ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ដើម្បីបង្កើនសុក្រឹតភាពនៃការគ្រោងថវិកា ព្រោះ *ដូចជាឆ្នាំមុនៗដែរ ការធ្វើនិយ័តភាពឥណទានថវិកាផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត អាចនឹងត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើបានទាល់តែចាប់ពីត្រីមាសទី២ សម្រាប់ក្រសួង ស្ថាប័នអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី និងចាប់ពីត្រីមាសទី៣ សម្រាប់ក្រសួង ស្ថាប័នអនុវត្តថវិកាមិនមែនកម្មវិធី។*

២៤- ទន្ទឹមនឹងការគ្រោងចំណាយដោយផ្អែកលើគោលការណ៍នៃការកំណត់កញ្ចប់ និងវិធានការខាងលើ ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលត្រូវធ្វើការគណនាតម្រូវការចំណាយនៃជំពូកក្រៅពីបន្ទុកបុគ្គលិក រួមមាន ជំពូក៦០ ជំពូក៦១ ជំពូក៦២ និងជំពូក៦៥ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានពីរដូចខាងក្រោម៖

- *កំណត់ចំណាយជាប្រចាំ ហើយបង្កើតមូលដ្ឋានគណនាតម្រូវការចំណាយនេះ ឱ្យបានច្បាស់លាស់។* ចំណាយជាប្រចាំ គឺជាចំណាយដែលមានតម្រូវការជាប្រចាំ និងត្រូវការចំណាយប្រចាំឆ្នាំ ដែលរួមមាន ការចំណាយសម្ភារផ្គត់ផ្គង់ និង ថែទាំជាប្រចាំ (ដូចជាសម្ភារផ្គត់ផ្គង់ថែទាំតូចតាចសម្រាប់ថែទាំអគារ ប្រាសាទ ផ្លូវថ្នល់ ស្ពាន លូ រថយន្ត និងឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ) និងសម្ភារផ្គត់ផ្គង់រដ្ឋបាលជាប្រចាំ (ដូចជាសម្ភារការិយាល័យ ការបោះពុម្ព និងទិញឯកសារ សម្ភារបរិក្ខារប្រើប្រាស់ជាប្រចាំ ស្បៀងអាហារ និងឯកសណ្ឋានសម្រាប់ក្រសួង ស្ថាប័នមួយចំនួនដែលត្រូវការប្រើប្រាស់ជាប្រចាំ ព្រមទាំងការចំណាយលើអគ្គិសនី ទឹក ប្រេងឥន្ធនៈ និងទូរស័ព្ទជាដើម)។ ប្រភេទចំណាយជាប្រចាំនេះ គួរកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងបង្កើតមូលដ្ឋានគណនាឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងសមស្របទៅតាមតម្រូវការជាក់ស្តែង ព្រមទាំងវិភាជទៅតាមអង្គភាពថវិកា នាយកដ្ឋាន ឬអង្គភាពជំនាញដោយផ្ទាល់។
- *កំណត់ចំណាយមិនជាប្រចាំ ហើយត្រូវមានគម្រោងច្បាស់លាស់បញ្ជាក់ពីតម្រូវការ និងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ចំណាយមិនប្រចាំនេះ ព្រមទាំងមូលដ្ឋានគណនាតម្រូវការចំណាយនេះឱ្យបានច្បាស់លាស់។* ចំណាយមិនជាប្រចាំគឺជាចំណាយដែលមិនត្រូវការចំណាយប្រចាំឆ្នាំ ដែលរួមមានការចំណាយបំពាក់ឧបករណ៍សម្ភារការិយាល័យ ឧបករណ៍សម្ភារដឹកជញ្ជូន សម្ភារបរិក្ខារបច្ចេកទេស គ្រឿងសង្ហារិម និងឧបករណ៍សម្ភារប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ ដែលជាចំណាយមិនត្រូវទិញប្រចាំឆ្នាំ ព្រមទាំងចំណាយសម្រាប់ការជួសជុល បោះពុម្ព កិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលា និងបេសកកម្មមួយចំនួនដែលមិនមែនជាសកម្មភាពជាប្រចាំឆ្នាំ។ ប្រភេទចំណាយមិនជាប្រចាំនេះ គួរកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ មានគម្រោង និងកាលវិភាគច្បាស់លាស់សម្រាប់ការចំណាយប្រភេទនេះសម្រាប់រយៈពេលមធ្យម និង មានមូលដ្ឋានគណនាតម្រូវការចំណាយត្រឹមត្រូវទៅតាមតម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល។

២៥- ទន្ទឹមនឹងត្រូវផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃថវិកាឆ្នាំ២០១៥ ដែលកំពុងអនុវត្តស្របតាមច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៥ ក្នុងការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ២០១៦ ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល អាចពិនិត្យផងដែរទៅដល់បម្រែបម្រួលនៃថវិកាក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្ត ដែលទាក់ទងទៅនឹងបណ្តាមូលហេតុដូចខាងក្រោម៖

- ចលនាឥណទានដែលបានធ្វើឡើងក្នុងឆ្នាំកំពុងអនុវត្ត ដូចជាការបង្វែរឥណទានថវិកាផ្ទៃក្នុងជំពូក ឬ ពីជំពូកមួយទៅជំពូកមួយទៀត ផ្ទៃក្នុងឬពីកម្មវិធី អនុកម្មវិធី ចង្កោមសកម្មភាពមួយ ទៅកម្មវិធីអនុកម្មវិធី ចង្កោមសកម្មភាពមួយទៀត ដែលធ្វើឱ្យការបែងចែកឥណទានដើមនៃក្រសួង ស្ថាប័ន ព្រមទាំងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត មានការប្រែប្រួល។

- ការផ្ទេរឥណទានថវិកាបន្ថែមសម្រាប់ផលប្រយោជន៍របស់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត។

២៦- ក្នុងគោលដៅសមាហរណកម្មថវិការបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន រវាងសកម្មភាពការងាររដ្ឋបាលកណ្តាល និង មន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត និង អង្គភាពក្រោមឱវាទ ដើម្បីឈានទៅសម្រេចគោលបំណងគោលនយោបាយរបស់ខ្លួន ក្រសួង ស្ថាប័ននីមួយៗ គួររៀបចំជាបណ្តើរៗឱ្យមានជាគោលការណ៍ និងវិធីសាស្ត្រវិភាជថវិកាច្បាស់លាស់ ជាពិសេសនិយាមចំណាយសមស្របសម្រាប់អង្គភាពក្រោមឱវាទ និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ដែលជាខ្សែបណ្តោយ អាចប្រើប្រាស់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការបង្កើនសុក្រឹតភាពនៃការគ្រោងចំណាយប្រចាំឆ្នាំ និងអាចឱ្យក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុប្រើប្រាស់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការវិនិច្ឆ័យលើអំណះអំណាងនៃតម្រូវការថវិកា និងធ្វើការចរចាកំណត់កញ្ចប់ថវិកា ដើម្បីលើកកម្ពស់ ប្រសិទ្ធភាពនៃការវិភាជថវិកា។

២៧- ទន្ទឹមនេះ ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ដែលស្ថិតក្រោមក្រសួង ស្ថាប័ននីមួយៗ ត្រូវពង្រឹងតួនាទីក្រុមការងារថវិការបស់ខ្លួន និងត្រូវផ្តល់កិច្ចសហការគ្នាទៅវិញទៅមកជាប្រចាំឱ្យបានពេញលេញក្នុងកម្រិតបច្ចេកទេស ជាមួយក្រុមការងារថវិកានៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកានីយកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) សំដៅបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងភាពទាន់ពេលវេលានៃការរៀបចំថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ននីមួយៗ។

គ- កាលវិភាគនៃការរៀបចំគម្រោងចំណូល-ចំណាយថវិកាឆ្នាំ២០១៦

២៨- រាជរដ្ឋាភិបាលមានកាតព្វកិច្ចរៀបចំឱ្យបានទាន់ពេលវេលា នូវសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៦។ នៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវចាប់ផ្តើមការចរចា និងពិភាក្សារៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៦ ជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តទាំងអស់ ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ចាប់ពីថ្ងៃទី០៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៥ រហូតដល់ថ្ងៃទី៣០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៦ និងធ្វើកំណត់បង្ហាញនៃសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ ហើយផ្ញើជូនគណៈរដ្ឋមន្ត្រីឱ្យបាននៅក្នុងសប្តាហ៍ទី១ នៃខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥

ដើម្បីគណៈរដ្ឋមន្ត្រីពិនិត្យ និងសម្រេច ហើយផ្ញើជូនរដ្ឋសភាឱ្យបានក្នុងសប្តាហ៍ទី១ នៃខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៥ ដើម្បីស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិមានពេលគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការពិនិត្យពិភាក្សា និងអនុម័តសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះឱ្យបានមុន ថ្ងៃទី២៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥។

២៩- ឯកសារផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា គម្រោងចំណូល និងគម្រោងចំណាយថវិកាឆ្នាំ២០១៦ ដែលក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល បានផ្ញើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គឺជាមូលដ្ឋានចាំបាច់មិនអាចខ្វះបានសម្រាប់ការពិភាក្សាកម្រិតបច្ចេកទេស និងការចរចាថវិកាកម្រិតថ្នាក់ដឹកនាំដើម្បីធ្វើយុត្តិកម្មកញ្ចប់ថវិការបស់ខ្លួន។ ដូច្នេះក្នុងករណីដែលក្រសួង ស្ថាប័ន ឬមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ដែលមិនបានបំពេញ និងផ្តល់ព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ នោះក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវជូនព័ត៌មានទៅក្រសួង ស្ថាប័ន ឬ មន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តនោះឱ្យបានទាន់ពេលវេលាដើម្បីធ្វើការបំពេញបន្ថែម ហើយប្រសិនបើនៅតែមិនអាចបំពេញបានទេនោះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុមានសិទ្ធិគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការយកមូលដ្ឋាននៃថវិកាឆ្នាំ២០១៥ ដោយប្រើគោលការណ៍កំណត់កញ្ចប់តាមជំពូកខាងលើសម្រាប់កំណត់គម្រោងថវិការបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន ឬមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្តនោះ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៦ ឱ្យបានទាន់ពេលវេលា និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។ តួលេខគម្រោងចំណូល-ចំណាយថវិកាត្រូវសរសេរជាលេខអន្តរជាតិ (1, 2, 3...) ហើយឯកតាទាបបំផុតគិតត្រឹម 0,1 លានរៀល។

IV- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

៣០- ខ្លឹមសារនៃសារាចរណែនាំនេះ បានកំណត់នូវក្របខណ្ឌ និងវិធានការ ព្រមទាំងគោលការណ៍ និងបច្ចេកទេស ក្នុងការគ្រោងចំណូល និងចំណាយចាំបាច់ សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានដល់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ដើម្បីរៀបចំផែនការសកម្មភាពការងារប្រចាំឆ្នាំរបស់ខ្លួន សំដៅធ្វើយ៉ាងណា សម្រេចឱ្យបានជោគជ័យនូវគោលបំណងនៃគោលនយោបាយ និងកម្មវិធី/យុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពរបស់ខ្លួន ដើម្បីរួមចំណែកសម្រេចឱ្យបាននូវគោលនយោបាយរួមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល គឺការរក្សាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ក្នុងរយៈពេលវែងប្រកប ដោយ ចីរភាពក្នុងរង្វង់ប្រមាណ ៧% និង ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រឱ្យបានលើស ១% ក្នុងមួយឆ្នាំៗ ព្រមទាំងការបន្តរក្សាឱ្យបាននូវស្ថិរភាពនយោបាយ និងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះ និងចាំបាច់បំផុត ក្នុងការឈានទៅសម្រេចបាននូវគោលដៅចុងក្រោយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល គឺភាពសុខដុមរមនាសង្គម និងសុខុមាលភាពប្រជាជន។

៣១- ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ដើម្បីឱ្យគោលដៅទាំងឡាយដែលបានដាក់ចេញដោយសារាចរនេះ អាចអនុវត្តឱ្យសម្រេចបានជោគជ័យ ថ្នាក់ដឹកនាំគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ត្រីរាជការគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ចាំបាច់ត្រូវខិតខំថែមទៀតប្រកបដោយឆន្ទៈប្តូរប្តេជ្ញ ពិសេស ត្រូវតែផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបទនិងផ្នត់គំនិតនៅក្នុងការរៀបចំថវិកា ដោយខិតខំគោរពឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួនតាមក្របខណ្ឌ និងបណ្តាវិធានការ ព្រមទាំងគោលការណ៍ និងបច្ចេកទេសទាំងឡាយ ទាំងផ្នែកចំណូល និងផ្នែកចំណាយ ដែលកំណត់ដោយ

សារាចរណែនាំនេះ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន ត្រូវបន្តជំរុញការលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចល្អនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដើម្បីមិនត្រឹមតែអាចបង្កើនសក្តានុពលនៃតួនាទីរបស់ថវិកា ដែលជាឧបករណ៍សម្រាប់អនុវត្តគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេស យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៣ ប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងអាចធ្វើជាជន្ទល់ដ៏រឹងមាំសម្រាប់ទ្រទ្រង់ដល់ការដ្ឋានកម្មវិធីកែទម្រង់ដទៃទៀត ដោយរួមទាំងដើម្បីបង្កើនភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និងប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈជូនប្រជាពលរដ្ឋផងដែរ។

៣២- ពេលទទួលសារាចរណែនាំនេះ គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ត្រូវរៀបចំជាបន្ទាន់នូវគម្រោងចំណូល-ចំណាយថវិការបស់ខ្លួនសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៦ ទៅតាមតារាងគំរូដែលភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ហើយផ្ញើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកានីយកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) ចំនួនពីរច្បាប់យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី **១០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៥** ដើម្បីមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការពិភាក្សាថវិកាកម្រិតជំនាញ និងបូកសរុប ហើយអាចចាប់ផ្តើមដំណើរការចរចាថវិកាកម្រិតថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង ស្ថាប័នទាន់ពេលវេលាកំណត់។ ក្នុងការអនុវត្តសារាចរណែនាំនេះ ប្រសិនបើក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត ព្រមទាំងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល មានចំណុចណាមួយមិនច្បាស់លាស់ខាងផ្នែកបច្ចេកទេស ត្រូវទាក់ទងជាបន្ទាន់ជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកានីយកម្មនៃអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា)។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៥

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

<u>កន្លែងទទួល</u>

-ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
-អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
-អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
-អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
"ដើម្បីជូនជ្រាប"
-ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
-ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី
-គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន
-គ្រប់អភិបាលនៃគណៈអភិបាលរាជធានី ខេត្ត
-គ្រប់មន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត
"ដើម្បីអនុវត្ត"
-ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ